

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 38.

V Ljubljani, v četrtek 17. februarja 1887.

Letnik XV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 16. februarja.

Nemški klub je šel rakom žvižgat.

Današnji časniki objavljajo oklic 17 bivših udov nemškega kluba, v katerem naznanjajo svoj izstop. Med njimi sta tudi južno-štajarska poslanca Ausserer in Foregger. Ausserer še v posebnem pismu pripoveduje, koliko si je prizadeval, da bi bil zabranil razrušenje nemškega kluba, pa zastonj. Ubogi Ausserer! raje naj bi se bil lotil hvalnejše naloge, kakor da je skušal rešiti neko zadruge, ki v Avstriji ne pozná družega rodú, kakor nemškega, ki nikomur ne pripoznava najmanjše pravice razun Nemcem, in ki vsled tega nima pravice do obstanka. Glavni vzrok, da so se omenjeni gospodje ločili od svojih tovarišev, bil je menda ta, da je hotel Weitlof v klubova pravila spraviti neko določbo, po kateri bi bilo udom prepovedano z antisemiti mahati po židih. Tako lizunstvo židom se jim je zdelo vendar-le presramotno, zato so raje izstopili, kakor da bi se bili podvrgli.

O Foreggerju pa včerajšnja „W. allg. Ztg.“ v zvečernem listu pripoveduje še posebno zanimiv dogodek. Dr. Foregger je namreč pooblaščen odvetniški zastopnik nekega židovskega pobaronjenega bankirja, na ktere ga pa ni mislil, ko se je pridružil židovskim nasprotnikom nemškega kluba. Kako je toraj strmél, ko predvčeranjem nekdo potrka na njegova vrata in vstopi židovski knjigovodja omenjenega židovskega bankirja ter mu reče: „Gospod doktor, ravnokar sem bral, da ste se pridružili židovskim nasprotnikom nemškega kluba. Čast imam Vam naznanjati, da Vam moram vzeti od naše banke Vam izročeno pooblastilo, ako se do danes zvečer od te zadruge ne ločite“. Popoldne, ko so se začeli raznašati večerni listi, bila je v njih že brati novica, da se je gospod doktor odpovedal poslanstvu. Celjani in Brežčani itd. se smejo pač res ponašati s svojim poslancem, ki je v klubu med nasprotniki, pred sodnijami pa med zagovorniki židovstva!

Beseda o Ciril-Metodovi družbi.

II.

V spoznanji božjem čedalje bolj napredovati, po spoznanji koristnih reči modreje ravnati, po ravnani pa tudi v vseti čednosti rasti; to je naš šoli aveti namen.

Slomšek.

Pravil družbe sv. Cirila in Metoda § 2. se glasi: „Družbe namen je, vsestransko podpirati in pospeševati slovensko šolstvo na katoliško-narodni podlagi.“ Družba naša toraj želi delati za katoliško in za narodno šolstvo. V tem članku želim pojasniti prvi del: Družba sv. Cirila in Metoda ima namen vsestransko podpirati in pospeševati slovensko šolstvo na katoliški podlagi; drugi del prihranim za tretji članek.

Državna šolska postava, kakor znano, je med ali brezverska; ker si je naša šolska družba postavila nalog, pospeševati slovensko šolstvo na katoliški, toraj verski podlagi, s tem ona odločno obsoja obstoječo medversko šolsko postavo, s tem ona izraža sodbo našega naroda o tej postavi, s katero se nikdar ne more sprijazniti eminentno katoliški narod slovenski; s tem si je družba postavila trdno stališče,

na katerem hoče brez nevarnosti, da se razruši, staviti svoje delovanje v prosep naši katoliški mladini.

Ker je naša šolska družba katoliška, zato bo porabila vsako priložnost, da zagovarja in se trudi za versko vzgojo, zato se bo družba s svojimi številnimi podružnicami z veseljem pridružila glasovom drugih narodov, ki tirjajo od države, da naj preskrbi svojim podložnim versko šolo. Kako bi toraj slovenski narod ložeje in bolj odločno tirjal v zvezi z drugimi narodi katoliško šolo, kakor po svoji šolski družbi? in ako bodo vsi stanovi, ves narod zastopani v tej družbi, bo družba po pravici govorila v ime celega naroda, upajmo, da ne brez dovoljnega uspeha. S tem bo naša družba spolnovala Slomškov zahtevo o šoli, ki pravi, da je sveti namen šoli: versko-nravno življenje; to pa edino more doseči le verska šola.

Toda, kako bi mogla družba naša drugače delovati, kakor na katoliški podlagi, ker si lasti ime: družba sv. Cirila in Metoda? Z imenom svojim družba kaže svoj namen: ona hoče nadaljevati na šolskem polju delo slovanskih blagovestnikov. Kakor je bil poglavitni namen Cirilu in Metodu, slovanskim narodom prižgati luč sv. vere s pomočjo domačega jezika, tako hoče tudi naša družba v nežnih sreih slovenske mladine razvijati in gojiti vero, katero so deci vcepili v mlada srca dobri slovenski stariši. In to je silno potrebno. Zakaj naša medverska šolska postava goji versko vmemarnost, in dovoljuje govoriti o veri le toliko, da se mladina z umom seznanja z verskimi resnicami, a srce, to ostane prazno, mrzlo, ker šolske verske vaje so le senca, so le videz tega, kar bi moralo biti, da bi ogrevalo srca mladine za versko življenje. „Naše šole — piše Slomšek — so navadno same ledenice, tožil je ranjki knezo-škof Roman in prav je imel. Kaj mi pomaga naj svitleja soba, če mi je pa zmrzniti v njej in delati nisem v stanu. K čemu so cerkvi in državi še tako umni udje z največimi znanostmi, če pa za pravico in čednost gorkega srca nimajo. Ali nas mar ne uči žalostna skušnjava, da le vse prepogosto versko prepričanje in pobožno življenje tem bolj gineta, kolikor več se množijo znanosti uma, dokler slednjič našedobni dijaki s šolo vred tudi vere popolno ne zapustijo?“ Žal, da so to prerisnične besede, ki se vresničujejo tudi pri slovenski mladini, in kažejo svoj sad posebno pri naši svetni inteligenciji.

Berem ti pa, cenjeni čitatelj, na obrazu, kako začuden poprašuješ: kako pa da je ravno svetna naša inteligencija, o kateri praviš, da je s šolo vred tudi vero popolno zapustila, vzbudila v življenje našo šolsko družbo, ki naj skrbi za vzgojo mladine na katoliški podlagi? Morda je pa to le beseda, ki naj privabi v družbo slovensko duhovščino? Morebiti skrivajo za tem imenom druge namene? Zakaj nekateri duhovni še od daleč opazujejo to družbo, kakor bi jej ne zaupali? itd. Vsa ta in še mnogo druga vprašanja ti rojijo po glavi in zvedavo pričakuješ, kaj da porečem na to. Najprej izjavim, da hočem le resnici spričevanje dati ne oziraje se ne na desno ne na levo.

Resnica je, da naši svetni rodoljubi imajo s šolsko družbo poglavitni namen: zabranjevati raznarodovanje mladine slovenske po šolah. Resnica je, da pri tem vsaj v začetku niso nič mislili delovati za versko šolo. Toda oni poznajo naš narod, poznajo slovensko duhovščino, spomnili so se, da mi nismo samo Slovenci, ampak katoliški Slovenci in ker jim

je bilo do praktičnih uspehov; ker so želeli, da se v tej družbi združi ves narod, zato so vzajemno z duhovniki dali družbi katoliško-narodno podlago. Prav bi bilo po mojem skromnem mnenju, da bi bili precej v začetku obrnili se do slovenskih škofov, naj kakor čuvaji katoliške vere, blage volje podpirajo družbo, ki hoče delovati za katoliško-narodno vzgojo mladine; prav bi bilo, ko bi bili družbeniki poslušali nasvet g. župnika Ažmana, naj prelože družbo na cerkvena tla, ker bi jej bil s tem zagotovljen večji praktični uspeh in blagoslov božji bi bil obilnejši pri bratovščini, kakor pri družbi. Zadržega niso storili, prvo skušajo sedaj popraviti; z veseljem namreč pozdravljamo sklep zadnje seje družbenega odbora, da se odbor po odposlanceih svojih pokloni slovenskim škofom ter priporoči višim pastirjem slovenskega naroda družbo Ciril-Metodovo.

Toda še le sedaj, morda kdo poreče, še le sedaj, ko vidijo, da uspeh ne bo dovoljen, ako se vsi stanovi ne združijo, še le sedaj se odbor ozira po duhovščini. Ali treba je vedeti, da so bili duhovniki kakor drugi povabljeni kmalo v začetku in da je bilo precej v začetku med odberniki tudi več duhovnikov. A moja misel je ta: Ko bi duhovnikov tudi vabil ne bil odbor, bi bili morali sami od sebe priti, ker družba lahko veliko dobrega stori, kar popolno odpade, če družba razpade. Ne, ker poznajo duhovniki slovenski potrebe časa, ker se spominjajo Leonovih naročil, ki skoraj pri vsaki svoji izjavi omenja tudi važnosti šolske vzgoje, zato se je duhovnikom prav v smislu Leonovem pridružiti vsaki družbi, ki hoče po postavnem potu skrbeti tudi za katoliško vzgojo mladine in v družbi z lajki vplivati, da se odstranijo brezverske šole, ali da se vsaj njih vpliv zmanjša.

Da mi duhovniki slovenski moramo v polnem številu pristopiti k tej družbi iz tega namena, da kakor varuhi katoliške vere med slovenskim narodom delamo na to, da drugi paragraf družbe Ciril-Metodove, po katerem hoče družba skrbeti za katoliško vzgojo mladine, ne ostane na papirju, marveč da se vresničuje v družbinem delovanju; da se, kakor slovenski duhovniki, ki ljubimo narod z našimi svetnimi rodoljubi enega srca in enega duha, branimo navalom tujega življa in po postavnem potu, s postavnimi pripomočki skušamo ohraniti narodu svojemu slovensko narodnost. Naša družba Ciril-Metodova toraj je katoliška, ker tako pravijo njena pravila, katoliška je, ker si je za vzornika izbrala katoliška svetnika Cirila in Metoda, katoliška je, ker bo skrbela, da se naša mladina na obrobji slovenske zemlje poleg drugih predmetov tudi krščanski nauk uči v domačem jeziku ter se s tem prepreči silna nevednost pri mladini v verskih resnicah.

Po svojih pravilih je toraj družba Ciril-Metodova katoliška; da pa to ne bodo le prazne besede, zato skrbite Vi vneti duhovniki slovenski, pristopite z vsemi svojimi tovariši družbi, širite jo, ustanovljajte jej podružnice po deželi, vtisnite jej s svojim neumornim delovanjem katoliški pečat, kažite s tem v bratski ljubezni svetnim našim rodoljubom, kako dragocena Vam je dedina naših očetov: katoliška vera; s svojim nesebičnim delovanjem ogrevajte za njo tudi svetne rodoljube naše, da skupno delamo vsi, da deluje družba Ciril-Metodova za slovensko šolstvo na katoliški podlagi!

Od 9. oktobra 1886 do 12. februvarija 1887 so „Matici“ pristopili:

A. Kot ustanovniki (tri je prvi izmed letnikov):

1. Kersnik Janko, c. k. notar, dež. poslanec in veleposestnik na Brdu. 2. Kotnik Ignacij, drd-jur. in hišni posestnik v Ljubljani. 3. Dr. Tavčar Ivan, odvetnik in mestni odbornik v Ljubljani. 4. Vrhovec Ivan, c. k. gimn. profesor v Novem Mestu.

B. Kot letniki (na novo):

1. Ambrož Ivan, kapelan na Črnem Vrhu. 2. Avšič Jakob, uradnik banke „Slavije“ v Ljubljani. 3. Bohinec Peter, bogoslovec v Ljubljani. 4. Bošnjak Ivan, nadžupnik in opat v Požegi. 5. Bralno društvo v Šmarji pod Ljubljano. 6. Čeh Karol, učitelj pri sv. Trojici. 7. „Čitalnica narodna“ na Bohinjski Bistrici. 8. Čok Andrej, učitelj v Proseku. 9. Dr. Ferjančič Andrej, c. k. drž. pravdnika namestnik in drž. poslanec v Ljubljani. 10. Ferluga Štefan, učitelj na Opčinah. 11. Fleré Josip, c. k. poštni uradnik v Ljubljani. 12. Dr. Havliček K., odvetnik v Železnem Brodu na Českem. 13. Hribar Dragotin, tipograf v Ljubljani. 14. Jamnik Josip, gostilničar pri sv. Benediktu. 15. Jerše Alojzij, nadučitelj v Trebnjem. 16. Ješovnik Simon, nadučitelj pri sv. Rupertu. 17. Jošt Ljudevit, c. k. poštni azistent v Trstu. 18. Katnik Franc, provizor na Brnei. 19. Klemenčič Josip, učitelj v Galiciji. 20. Knaflič Radoslav, učitelj v Šmarji pri Jelšah. 21. Kodelja Josip, kapelan v Dornbergu. 22. Kompare Josip, duhovnik v Škedenji. 23. Koren Josip, učitelj v Proseku. 24. Dr. Kosirnik Ivan, zdravnik v Zagrebu. 25. Kuess Matija, župnik na Trbiži. 26. Kump Dragotin, poroznik v Jajci (Bosna). 27. Kunc Matej, krojač v Ljubljani. 28. Kuralt Ivan, c. k. nam. kapelan v Pulji. 29. Lopašič Radoslav, mestni uradnik v Zagrebu. 30. Martov J., zasebnik v Ljubljani. 31. Matek Matej, kapelan v Žalci. 32. Nendl Franc, kapelan v Grižah. 33. Novak Franc, aprob. gimn. suplent v Ljubljani. 34. Okretič Ivan, c. k. avskultant v Trstu. 35. Pavlič Ivan, kapelan v Metliki. 36. Piskar Franc, žel. uradnik v Trstu. 37. Polič Božidar, gostilničar in posestnik pri sv. Lenartu. 38. Požar Anton, župnik v Žminji. 39. Dr. Schaeftlein Herman, c. k. sod. pristav pri sv. Lenartu. 40. Smrekar Ivan, mestni katehet v Ljubljani. 41. Stefic Josip, c. k. fin. nadzornik na Opčinah. 42. Strajhar Filip, gostilničar in posestnik v Ribnici na Pohorji. 43. Suhač Matej, aprob. gimn. suplent v Ljubljani. 44. Supanek Josip, nadučitelj v Grižah. 45. Šivec Ernst, posestnik v Grižah. 46. Tavčar Alojzij, aprob. gimn. suplent v Ljubljani. 47. Trajba Franc, kapelan v Železni Kaplji. 48. Traven Jurij, župnik v Obirskem. 49. Valentič Anton, učitelj na Opčinah. 50. Vencajz Ivan, c. k. dež. sodnijske svetnik v Ljubljani. 51. Volk Ivan, bogoslovec v Ljubljani. 52. Živec M. V., ingénieur itd. v Trstu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. februvarija.

Notranje dežele.

Hrvaški deželni zbor se je zopet pričel dné 15. t. m. in je bila prva seja brez mere dolgočasna. Poslancev vseh niti bilo ni in kar jih je prišlo, se jim je samega dolgega časa zdehalo. Razprave so bile puste, dolgočasne, kajti manjkalo je povsod tistega pravega ognja, po katerem se hrvaški narodnjaki v svojih govorih povsod odlikujejo. Uloge so se toraj jako mirno in čudovito hitro brez hrupa reševale, sporočilo budgetnega odseka o deželnem proračunu za leto 1887 in sporočilo o računskih zaključkih samoupravnega budgeta za leto 1884 sta bila tudi po bliskovno hitro odpravljena. Le pri tretji točki dnevnega reda pričela se je kratka, pa zanimiva debata. Finančno ravnanje je sporečilo, da bi rado prodalo nekaj državnih poslopij v bivši nekdanji vojaški krajini. Mazzura je rekel, je že prav, ali kaj pa mislite z utrženim denarjem storiti; kam se bo tisto izročilo v oskrbnitvo, ali morda deželni vladi? Takoj na to oglašil se je sekcijski načelnik Stankovič in je dal potrebno pojasnilo, iz kterega se je razvidelo, da bi denar zopet Madjarji pograbili. Deželni zbor se je na to preložil na 26. t. m.

V ogerskem državnem zboru imeli so dné 15. t. m. za kratek čas in zaradi lepšega, ker je to dandanes po parlamentih v Evropi že običajno postalo, majhen pa krepak škandal! Minister Trefort je obžaloval, da več katoliških župnikov noče brez-

plačno podučevati v krščanskem nauku. Na to se oglasi protisemit Komlossy, rekoč, da je prav tako tudi obžalovati, zakaj da minister ne podeljuje brezplačno raznih uradniških mest. Takoj na to zavpila je večina: „K redu! Ne besede več! Prekliče naj!“ Minister Trefort sam skočil je pa kviško, ter je jel govoriti in z rokami govor povdarjati. Toda kdo ga je slišal v takem šundru! Bled, kakor smrt, stal je nekoliko časa na svojem mestu, dokler ga ni Tisza tolažit prišel. Prav divji vrišč trajal je pa dalje, kajti na opozicijski strani čuli so se glasovi: „Pustite ga, naj govori! Prostost govora mora biti!“ Desnica pa zopet: „Nočemo ga nič več poslušati čvekača! Proč z njim!“ Kedar se je predsedniku posrečilo mir napraviti, pozival je Komlossyja, da naj svoje besede pojasni. Ali desničarji ga nočejo nič več poslušati. Konečno se mu je vendar posrečilo, da je rekel: „Hotel sem le reči, da minister Trefort za razna imenovanja zahteva politične protiusluge“. Desničarji pa s tem niso bili zadovoljni in so z novega zagnali: „Nič, nič, za odpustanje mora prositi!“ In že so se napravile v sredi dvorane razne skupine, ki so pesti krčile. Konečno se je predsedniku vendar posrečilo mir napraviti, toda še le, ko se je zagrozil, da, če ne bo z lepo miru, bo dal zbornico sprazniti. — Ogerski regnikolarni komisiji predložil je poročevalec Falk želje hrvaške regnikolarne deputacije po svoje sestavljene, ktere je komisija tudi sprejela in ob enem sklenila, da jih prestavi v hrvaščino in jih potem objavi hrvaški deputaciji. Na to bo še ena skupna seja. Po pravici rečeno, smo jako radovedni, kakošne bodo te zahteve hrvaškega naroda po ogerski pristrižene. Kdo vé, ali jih bodo Hrvatje še spoznali, ali ne?

Vnanje države.

Na kakem glasu da je na Francoskem sedanjí vojni minister *general Boulanger*, razvidi se iz sledečih vrstic, ki so bile tiskane v Londonskem „Globe“. Spisal jih je nek francoski častnik sam in ta pravi: „Ljudje naj govoré, kar jim drago, jaz Vam toliko rečem, da je general Boulanger v resnici velikan med nami. Res je, da se na boju ni bolje odlikoval, kakor sto drugih častnikov, kterih imena bi Vam lahko naštel, toda on ima druge lastnosti, zaradi kterih se je tako priljubil narodu. Najprvo je on povišal vojaško samozavest. Ni še tega mnogo mesecev, ko smo francoski častniki, kedar nismo bili v službi, rajše civilno opravljani hodili. Sedaj ima pa vojaška suknja že zopet več veljave, kakor meščanska in tudi več, kakor jo je celó pred Sedanom imela. Dalje je general mnogo starih častnikov iz službe v pokoj spravil, s čemur je mladim častnikom pot odprl do višjih služeb. Odkar je on vojni minister, se v armadi častniki vsak čas povišujejo. Zato ga pa zlasti mladi častniki, ki so nade naše domovine, kar na rokah nosijo. Da, celó narod ga silno obraja. Ni ga ministra, ni ga poslanca, ki bi se upal čezenj kaj reči, če neče v 24. urah svoje službe zgubiti. Le naše častnike si pogledjte. Nekteri so ga jeli nedavno bolj izza grma napadati. Kaj mislite, kaj se je zgodilo? Na stotine so zgubili naročnikov in bi bili prišli ob vse, če bi ne bili napadov opustili. Naš narod je že tak, da ne pusti čez Boulangerja nobene žale besede. Ali je generalu boj potreben? Da in ne! Za sedaj ne, kako bo pa kasneje, se bo pa videlo. Posebno je bodoči boj odvisen od novih pušek, ktere se ravnokar poskušajo. Rečem Vam, da, če se obnesejo, bodo to grozno orožje v rokah naših pešcev. Nemce bodo kar hrustali! Te puške nesó na 1900 metrov in ker se pri njih ne rabi smodnik, temveč neka nova razstrelbina (menelit?), pri streljanji čisto nobenega dima ni, da, še celó ne pokajo ne kaj prida. To Vam je izvrstno! Vojaku ne bo nadležen dim pogleda v daljavo zapiral, in če se bo znal dobro skrivati, sovražnik še celó vedel ne bo, kje da je skrit. Kaliber znaša 8 mm. in je strelivo tako lahko, da ga je vsled tega francoski vojak vstani dvakrat toliko s saboj nositi, kakor poprej. Sicer smo pa že sedaj na boj popolnoma pripravljeni in sicer tako, kakor še nikdar nismo bili, odkar obstoji naša država. Kljub temu pa še ne maramo boja pričeti, ker naša ura še ni prišla, kajti vsak dan miru nam je na čist dobiček. Boulanger to prav dobro vé. Zato moramo pa tudi še prav trdni biti, da bomo takoj v prvem boju zmagali, sicer se revolucije doma ne izognemo! General Boulanger to dobro ve in se zato tako skrbno pripravlja. Zato zbira povsod ondi, kjer vé da bo potreboval, toliko vojnega gradiva, topov, mož in konj, da bo Nemce takoj v prvem trenutku tako preplašil, da ne bodo vedeli, kje so domá! Da, kar strl jih bo! V prvem boju moramo zmagati, naj velja, kar hoče in če nam je dati dva Francoza za jednega Nemca, pa jih bomo dali samo, da bo zmaga naša. Da smo tako dobro oboroženi, se imamo pač zahvaliti našim nasprotnikom, od kterih smo se tega naučili. Začeli bomo boj v Alzaciji-Loreni, ktera mora zopet naša biti.“ — Upa in bahanja je res mnogo, se bodo li vse to spoštili? Kdo vé odgovor na to?

V Abesiniji pokazala se je na vojnem polju svetla zvezda Mahdijeve ali Osman Digmoe vrste. Junak, ki ga imamo v mislih, je tudi pri nas že nekoliko znani *Ras Alula*, kterega pa na Laškem vsaj po imenu še prav posebno dobro poznajo. Da bodo tudi naši prijatelji vedeli, s kom imajo opraviti, podamo jim tukaj njegov življenjepis. Ras

Alula se je rodil okoli leta 1842 kmečkim starišem v Abesiniji v vasi Kakamá, nedaleč od Mekaléj. V svoji mladosti je za konjskega hlapca služil pri svojem stricu Negušu Ras Arku. Od hlapca vspel se je do dvornega nosilca garderobe, na kar se je poročil s hčerjo Rasa Arka, ktera mu je pa kmalo umrla. Kmalu na to povzdignili so ga za dvornega strežnika in ker je bil tudi tukaj mož na svojem mestu, dali so mu še dostojanstvo „Ras-a“ ter so ga imenovali za guvernerja v Tigré. Ras Alula je srednje velikosti, rujave barve, kakor čokolada, suhega obraza, života pa precej rejenega. Ne smeje se nikdar ne, govori počasi, proti tujcem je vljuden, proti podložnim pa prevzetan. Ukazovati je le po enkrat vajen; kdor ga takoj ne uboga, ta čuti volovko na svojem hrbtu. Navadno nosi belo bombažasto srajco in ravno take hlače. Lase ima skodrane in na kratko ostrizene. Pokriva se z rudečim fesom. Kedar gré pa v parado, obleče rudečo svilnato srajco — znamenje guvernerske časti. Ras Alula izborna jaha, prav spretno meče sulico in je za vsakojako trpljenje tako utrjen, da se nikogar ne vstraši. Kedar je Neguš na popotovanji, spremlja ga Ras Alula peš in bos in nikdar ne toži, da je truden. Pisati in brati ne zná, kljub temu je pa jako razumen in pobožen, pa zvit in praznoveren. Skop je do skrajne mere, pozná le grablje, vil pa ne! Kamor pride, vzame, kar doseže in naj bi bila tudi poslednja kura v kurniku. Za seboj ima vedno svoje služabnike, ki mu iz medú pripravljeno vino nosijo. Abesinski pesniki opevajo njegovo slavo tako-le: „Lep je kakor angelček, močan kakor lev, lahkonož kot leopard in zvit kakor lesjak, moder kot Salomon, velikodušen kakor kralj in med vsemi najbolj hraber“. Kralj Janez mu je obljubil Kasalsko krono — če si jo namreč prisluži. Pod njegovim vrhovnim zapovedništvom bojuje se 8 generalov. Hči njegova je jako izborna ženska. Njej se ima zahvaliti laški grof Salimbini in njegovi tovariši, da jih je Ras Alula pri življenji pustil.

Izvirni dopisi.

Iz Celja, 16. februvarija. (Velikansko zmago) pri občinskih volitvah v Veliki Pirešici, kjer so pred kratkim še visoko nosili svojo glavo nemškutarji, kjer se je ustanovila nekdanja podružnica „šulvereinova“ in so se ponujali judeževi groši za ljudsko — nemško — šolo — v tej veliki občini toraj so velikansko zmago priborili Slovenci 15. in 16. februvarija. Včeraj je zmagalo v III. razredu vseh 8 narodnih odbornikov s 99 glasovi proti 14, ktere so vjeli nemčurji: danes so zmagali v II. razredu Slovenci s 46 glasovi; (nemčoni se tukaj celó niso upali blizo) in v I. razredu so zmagali Slovenci s 19 glasovi proti 10 nemčurjskim. Vseh 24 mož, med njimi g. župnik Jožef Kunej, g. J. Hausenbichler, Podpečan in drugi vrli narodnjaki, so slovenski korenjaki. Upamo, da ta zmaga v okolici, ktero je Celjsko nemčurstvo proglasilo že kot svojo večno doméno, bo silno dobro vplivala na volilce dveh bližnjih sosesk, kjer se imajo v tem letu vršiti občinske volitve, namreč v Škoflji vasi in v Celjski okolici. V prvi so Slovenci zmagali, toda volitev se je ovrгла in pripravljajo se za novo borbo. V Celjski okolici pa se bote merili obe stranki proti jeseni. V prvi občini propade nemčurstvo brez vsega dvoma zopet pri novi volitvi; v Celjski okolici pa se je tudi že vse naveličalo „mogočnega“ državnika in pedagoga, advokatnega pisarja Stibenegga. Posestniki so posebno nejevoljni zaradi tega, ker si je Stibenegg iz občinskega premoženja izposodil 300 gold., pa se ne vé, jeli že kaj povrnil ali ne. Tudi to jezi okoličane, ker glasoviti Stibenegg zmirom grozi, češ, da bo okoličanska trirazredna šola prenehala in bodo morali otroci obiskovati trdo nemške šole v Celjskem mestu. Kakor sta pri volitvah v Veliki Pirešici in v Škoflji vasi ondašnja župana ostala na cedilu, baš zaradi tega, ker sta hotla šole celó ponemčiti, bo najbolj ta zadeva vrgla iz trona tudi Stibenegga in njegovega po strežčka Mravlaka.

X. Y.

Iz slovenskega Korotana, 15. febr. (Kaj nam je storiti?) Namesto barona Pinota imeli bodemo v Celovškem in Velikovskem okraju 14. marca volitev državnega poslanca. Dasiravno s tem okrajem voli čisto nemški sodnijski okraj Feldkirchen, ki ima 18.011 prebivalcev, je vendar le ogromna večina slovenska, ker imamo po zadnjem ljudskem števljenji v tem volilnem okraju 61.697 slovenskih in 36.496 nemških prebivalcev. Ko bi se toraj naši ljudje zavedali svoje dolžnosti, bi nikakor ne bilo težko zmagati s slovenskim kandidatom.

Od ene strani smo čuli, da misli kandidirati g. profesor pl. Kleinmayr, od druge strani pa

se nam je pravilo, da bode kandidiral g. Muri. To novico smo z velikim veseljem pozdravili, ker smo prepričani, da bi bil g. Muri najboljši kandidat, in da z njim najlažje zmagamo. Kar pride zadnji „Mir“ in naznanja, da g. Muri ne prevzame poslanstva, kakor vé iz njegovih ust, in da slovenski volilci morebiti sklenejo, pri tej volitvi se ne vdeleževati in poslanstvo brez boja prepustiti nasprotnikom. Kakor strela z jasnega neba zadela nas je ta novica. Nasprotni kandidat je najslabejši, ki si ga morete misliti, namreč kmet Lax, ki je jako gluhi, nima potrebne vednosti, in je menda samo zaradi tega nasprotnikom tolikanj všeč, ker brez pomislika gazi za voditelji nemško-liberalne stranke. In takemu možu naj brez boja prepustimo zmago? Naši nasprotniki naj se zopet nekaj let radujejo, da koroški Slovenci nimamo nobenega zastopnika v državnem zboru; oni naj se našim sorojakom iz drugih slovenskih dežel, ki se v državnem zboru potegujejo za nas, še dalje posmehljivo in zaničljivo rogajo, da naj se za Koroško ne brigajo, ker ima ta dežela že svoje lastne poslance itd.

Res, da poslanstvo naklada hudo breme, veliko skrbi in odgovornosti njim, ki ga hočejo vestno izvrševati; res, da bi bila zlasti za g. Murija velika žrtev, ko bi se dal voliti, ali drugače ne bomo nikdar prišli do svojih pravic in nas bodo vedno odmetavali, ako si z velikimi žrtvami v prvi vrsti ne pomagamo sami. Saj že stari pregovor pravi: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal. Zastonj se zanašamo na pomoč od drugej, ako se sami ne gremo. Podobni bi bili človeku, ki je bil padel v lužo in ternal in prosil, da naj ga kdo izvleče. Ko je pa usmiljeni človek prišel tje in mu pomolil kolec, da bi se ga prijel in izlezel iz blata, se mu je zdelo presitno in pretežavno, prijeti za drog in svoje lastne moči združiti s prizadevanjem prijateljev, da bi se rešil. Ali je bilo čudno, da je taka malomarnost v nevoljo spravila dobrotnika in da ga je naposled prepustil osodi, ker si sam ni hotel čisto nič pomagati?

Ako se bodo možje, ki bi zamogli za občni blagor kaj storiti, vstrašili žrtve in zbali dela, ako ne bodo pripravljeni prenašati vse neprijetnosti in sitnosti, ki jih javno življenje naklada, ne bomo nikdar prišli do tega, da bi se naše žalostne narodne razmere zboljšale in da bi se ustavilo potujčevanje naših otrok. Človek se ne pregreši samo s tem, da kaj hudega počenja, ampak tudi s tem, da dobro opušča, da ne pomaga, kjer bi mogel, da se ne žrtvuje, kjer in kedar bi bilo treba. Zato prosimo vse poštene slovenske možje, da naj se volitvi ne odtegnejo, ampak naj vse svoje moči napno, da bodo že pri prvotnih volitvah s svojimi tovariši zmagali in 14. marca zbrali svojega poslanca. Posebno pa še prosimo g. Murija, da naj se ne vstraši kandidate, in da naj prevzame butaro državnega poslanstva, ki bo za našega zastopnika pač res dvakrat tako težka, kakor za ktereja koli drugega, ker bodo vse skrbi za koroške Slovence slonele na njegovih ramah. Ali prepričani smo, da ga bodo naši rojaki iz Kranjske, Štajarske in Primorske krepko podpirali, da mu bodo pri vsaki zadevi prijazno na roke šli in mu tako polajševali in olajševali grenkost njegovega težavnega in odgovornega posla.

Ne dá se sicer tajiti, da bomo imeli pri volitvi jako težak posel; naše ljudstvo je že zaradi izvolitve barona Pinota neizrečeno trpelo in je vse zbegano in potrto. Zlasti pa mu upada pogum in gine veselje poganjati se za vladno stranko, ker vidi, da se njegove najpravičnejše zahteve zavračajo, nasprotnikom pa se vstreza na vse strani. „Freie Stimmen“ in „Deutsche Allg. Ztg.“ v Beljaku delata na vso sapo za nemško-liberalnega kandidata, ter se vsakemu učitelju, županu, svetovalcu itd. pošiljata zastonj, in kar je najčudnejši, da uradna „Klagf. Zeitung“ jima še pomaga. Slovenci in poštene Nemci so vsi preplašeni in tožijo, da hujše bi tudi pod Knotzem ne moglo biti, kakor je sedaj na Koroškem. Ali vendar ravno zaradi tega še enkrat rečem: Imejmo pogum in pokažimo 14. marca, da še živimo in da Koroška še ni najpokornejša služabnica nemško-liberalne stranke.

Poleg volitve za državni zbor imamo pa še drugo zadevo na srcu, pri kateri se nam vsiluje vprašanje: Kaj nam je storiti? Kakor ste poročali v „Slovenču“, so naše prošnje za slovenski učni jezik v naših ljudskih šolah odložili. To nas je silno zabolelo; vsak otrok v Avstriji naj ima pravico učiti se v svojem maternem jeziku, samo slovenski otrok naj je nima; on naj še svoje molitve k ljubemu Bogu ne sme opravljati v jeziku, ki ga je mati učila.

Ali to ni zares britko in hudo? Nemški konservativci se sicer izgovarjajo, da so samo zaradi tega glasovali za odložitve, ker je izdelan nov načrt šolskega zakona, ki se bode že skoraj kot samostalen predlog izročil državnemu zboru, in ki se bode oziral na vse verske in narodne zahteve. Ako so imeli ta pomislik, naj bi bili predlagali, da bi se bila odložila rešitev prve prošnje naših peticij, ki tirja versko šolo, nikakor pa bi ne bili smeli odložiti rešitve druge in tretje prošnje, ki samo tirjate, da naj se tudi za Slovence izvršujejo obstoječi zakoni. In ako se je nemška gospôda tolikanj bala razburjenih razprav, ki bi bile utegnile nastati pri obravnavah o naših peticijah, bi bil moral ta pomislik veliko bolj veljati pri jezikovnem predlogu. In vendar levičarji niso zahtevali, da naj se obravnava o Schar Schmidovem zakonu zaradi vnanje politične nevarnosti odloži, ampak se ravno nasprotno z vso odločnostjo tirjali, da naj se reč prej ko mogoče reši. V tem slučaju gre se vé da za predpravo nemškega jezika, toraj se ne sme odkladati, pri nas gre samo za pravico slovenskega jezika, in ta naj še malo potrpi!

Toda že dovolj smo potrpežljivi; zdaj smo z lepo prosili, da naj se nam postavno zagotovljene pravice dejansko pripoznajo. Zdaj se bomo poslužili drugega postavnega pripomočka. Storili bomo, kakor ste nam v „Slovenču“ svetovali in po zgledu Ljubljanskih Nemcev od deželnega šolskega sveta tirjali šolo za naše slovenske otroke s slovenskim učnim jezikom. Ako nam deželni šolski svet to odreče, obrnili se bomo s pritožbo do ministerstva in videli, bo-li ravno tako nepristransko in hitro našim šolskim gospodskam zaukazalo ustanovitev od nas postavno zahtevanih šol, kakor je bilo zaukazalo mestnemu odboru Ljubljanskemu napravo nemške šole. Ako bi pa tudi to ne pomagalo, vložili bomo tožbo pri državnem sodišči, da bodo ono razsodilo, imamo li koroški Slovenci postavno pravico za naše slovenske otroke zahtevati ljudske šole s slovenskim učnim jezikom ali je nimamo, in nam li smejo šolske gospôdske take šole odrekati ali ne? Ob enem pa se obrnemo do naših slovenskih poslancev z gorečo prošnjo, da naj nas ne zapusté in se prilično potegnejo za pravice svojih slovenskih sorojakov na Koroškem, o katerih sedaj pač še veliko bolj, kakor nekdanj, gledé Istre veljá zdihljaj: Tužna Koroška!

Domače novice.

(V „Katoliški družbi“) je včeraj govoril g. prof. J. Marn, z ozirom na P. Abrahama a s. Clara, o sličnem možu na Kranjskem, in ta je bil Pater Marka Pohlin a s. Antonio Paduano. R. 1735 v Ljubljani, u. 1801 v Mariabrunnu poleg Dunaja je spraval na svetlo do 20 knjig, do 10 jih je zapustil v rokopisih. Govornik je iz del njegovih kazal, kak gramatkar ali kak jezikobrodec je bil, in kako da se pritrditi sme sodbi V. Vodnikov, kateri je učenec njegov pisal o svojem učeniku v tedanjih oblikah tako-le: „Očetu Marku smo hvaležni za več reči. On je spet branje med ljudmi raširal, od trideset let se skoro vsaki pastir inu pastarica brati naučila. Dosti bukv je med ljudi dal; jezik semtarkje v bukvah očistil, omečil, inu lepši perrezal. Al nekatere reči zastopnim niso dopadle: on je namreč stare mejnike brez uzroka prestavil; od starih grammatik odstopil; pisal, kakor Lublanski predmestnani govore; ni gledal na čistiši jezik polancev, inu daleč od Nemecev stoječih starih krajskih zarodov. On je preveč nemčoval, namesti de bi bil slovenil. V enkatereh besedah je brez potrebe hravalil, v drugeh premalo unajne Slovence čislal, ker je lahko inu treba. — Eden njegovih jogrov (t. j. Vodnik sam) spozna, de se je dosti od njega naučil; vunder sedaj vidi, de je potrebno tudi stare grammatikarje poslušati, kateri so pred njim pisali. Od tot pride, de oče Marka per nas nobeniga nima, kir bi se po njemu popolnim deržal; prestavlavci svetiga Pisma inu drugi učeni od njegove viže odstopajo, inu se bližajo starišim pisarjam v jeziki inu v pisanji. — Iz tiga sklenem, de bi dobro bilo, skoro eno grammatiko inu Besediše viditi, v katerih bi se krajski jezik v svoji čistosti najdel, stari mejnik le iz potrebe prestavil, govor po tih naukih perrezal, kakor so ga drugih jezikov učeni lepotali, inu se nič ne zapletalo, temuč izrekovanje za ušesa, pismo, inu za pesem perlično naredilo“. — Naslednji govor bode prihodnjo sredo — na pepelnico — in imel ga bode g. A. Kalan.

(„Katoliška družba“) priredila je preteklo nedeljo svojo četrto tombolo. Bilo je ljudstva jako veliko, tako, da prenapolnjene bile so štiri velike sobe ter so se nekteri še v peto vtaborili. Govoril je čast. g. Janez Smrekar, katehet ljudskih šol. Bile so pa to zimo štiri tombole. Vabili so k tistim ne samo dobitki, temveč tudi mikavni in zanimivi govori pred začetkom vsake tombole, tako, da so bili vselej vsi društveni prostori prenapolnjeni. Podarili so blagi dobrotniki kake dobitke k tombolam, kar je „Katoliški družbi“ v korist, ker je letnina družbenikov, 1 gld. 20 kr., le majhna. Omenjene govore je imel najpred predsednik, prečast. gosp. prošt dr. Jarc, o delovanji „Kat. družbe“, o „Marijanišču“ in „Glasih katoliške družbe“. Potem č. g. katehet Anton Kržič, imel je dva govora zapored o „uri“, ktero je primerjal človeškemu sreč. Slednjič pa je govoril čast. gosp. katehet Janez Smrekar o „Skrivnem Razodenji“ sv. Janeza evangelista po spisih Janeza Jerneja Holzhauserja. — Ker se bode letos še tretji del poslopja v „Marijanišču“ zidal, in bo zategadel veliko stroškov, bode „Katoliška družba“ enkrat pozneje — najbrž v postu — napravila še eno tombolo „Marijanišču“ na korist.

(Novi Krški škof, dr. Josip Kahn), je rojen l. 1839 v Dolah na Koroškem ter je gimnazijo študiral v Št. Pavlu in Celovcu, bogoslovje pa v Gradcu. Od l. 1869 do l. 1882 je bil katehet na deželni višji realki v Gradcu, l. 1883 je postal vodja deškega semenišča in kanonik. Liberalni nemški listi, kakor „N. Fr. Presse“ in „Wr. Allg. Zeitung“, pišejo, da zná slovenski, njegovi osobni znanci pa trdijo, da ne zná. Kdo ima prav? Opominimo, da je bil Kahn od Graške „Tagespost-e“ in „N. Fr. Presse“ že koncem meseca novembra proglašen za bodočega Celovškega škofa, še preden so bili škofje ministerstvu izročili svoje predloge. Iz tega se sme sklepati, da sta omenjena nemško-liberalna lista v jako tesni zvezi z ministerstvom bogočastja in uka.

(Cesarjevič Rudolf in Štefanija) pripeljeta se, kakor „Bilancia“ sporoča, dné 17. t. m., toraj danes za dvanajst dni v Opatijo. Da se bodeta spodobno sprejela, se je generalni ravnatelj južne železnice, g. Schüller, že predvčeranjem v Opatijo odpeljal, da vse potrebno oskrbi.

(Deželno gledišče) vpepelil nam je danes zjutraj požar, da ni drugega ostalo, kakor golo osmojeno zidovje. Sinoči je bila nemška predstava opereta „Fatinita“. Zapazila sta ogenj najprvo dva mestna stražnika, katerih eden je hitro tekel na magistrat nesrečo javljat, drugi pa glediščnega hišnika buditi. Gasilci so bili kmalo na mestu in so delali, kar je bilo v njihovi moči, da bi vsaj sosednjo Kirbischevo in Kastnerjevo hišo obvarovali. Na rešitev gledišča tako ni bilo misliti. Silni mraz je brizgalce pri gašenju tudi jako oviral, kajti cevi so skoraj popolnoma zamrznile. Parna brizgalnica, žal da je morala tudi delo vstaviti, dokler ni dobila kropa váse. Iz gledišča vdaril je pa med tem plamen pri oknih in skozi streho, kjer se je dvigal za stolp visoko proti nebu. Notranja stran gledišča je bila pa bolj peklu kakor prostoru podobna, kjer so še pred malo urami ljudje sedeli. Ogenj se je pričel v gledališči, od koder se polagoma po družih ložah in pa po odru razširil, kjer so se jele kolise in razni zastori ter verveje vnemati, ker je železna kurtina, ki prizorišče (oder) od gledališča loči, že zvečer pri nemški predstavi doli padla ter se je menda globoko v oder zarila.

Plamen jel je po gledališči in prizorišči plesati kar na okroglo vsled silnega propuha, ki se je takoj napravil zaradi neenako razgretega zraka. Ponesrečil ni nihče drug kakor nek glediščni delavec, ki je z lestve padel in si je ude polomil. Hišnikova družina hotela je v prvi obupnosti skozi okno na ulice poskakati. Pa so jo spodaj stoječi tolažili, da naj le še potrpi, ker morajo gasilci vsak čas tukaj biti. In res so prišli, ter so takoj nesrečno družino z lestvicami rešili. Kmalo za gasilci prišli so tudi vojaki deloma za rešitev in na delo, deloma za stražo. Popoldne se je še vedno kadilo iz kviško štrlečega zidovja in so imeli neutrudljivi gasilci pod osobnim vodstvom stotnika gasilnega društva, gosp. Franca Doberleta, ves ljubi dan še obilno dela. Rešili so nekaj garderobe in pa majhen del knjižnice. Kako se je vžgalo, živa duša ne vé; morda spravi v ta ob vsakem drugem času za sosede naravnost pogubljivi požar preiskava kaj svitlobe. — Skode je več nego 200.000 gld. Gledališče je bilo zavarovano.

(Voda v Ljubljano) napeljala se bo menda vendar-le iz Povodja pod Šmarno goró.

(Vojaska naborna komisija št. I.) c. kr. 17. peš-polka začne svoje delo letos dne 1. marca v Ljubljani, kjer bo nabirala mestne novake dva dni. Dne 3. marca potuje komisija v Prevoje, kjer bo nabor 4., 5. in 6. za Brdski okraj. Od 9. do 12. nabirala bo komisija v Kamniku; od 14. do 18. v Škofji Loki, od 21. do 26. v Kranji, od 28. do 31. marca pa v Radoljici — Dne 1. aprila podala se bo naborna komisija št. I. na Vrhniko, kjer bo nabor od 2. do 5. aprila, kedar se povrne komisija v Ljubljano, kjer bo nabirala okoličane od 12. do 18. aprila. — Naborna komisija št. II. začela bo 8. marca v Višnji gori, kjer ostane tudi še 9. Od 11. do 15. nabirala bo v Litiji, od 16. do 26. v Krškem, od 28. marca do 5. aprila v Novem mestu, od 12. do 16. aprila v Črnomlju, od 18. do 21. v Kočevju, od 22. do 23. v Ribnici, od 25. do 26. v Velikih Laščah. — Po Notranjskem bo nabirala naborna komisija št. I. c. kr. 97. peš-polka dne 4., 5. in 6. aprila v Idriji, od 12. do 13. v Vipavi, od 15. do 16. v Logatci, od 18. do 19. v Ložu, od 21. do 23. v Postojni in 25. do 26. v Bistrici.

(Umrli je) ponoči od 15. na 16. t. m. g. Ivan Kavčič v Razdrtem v 75. letu svojo starosti. Več jutri.

(O c. kr. poštni hranilnici) je ministerstvo državnemu zboru predložilo načrt postave, ki bi naj se veljavno predrugačila v sledečih točkah. Zdaj so dovoljeni samo zneski s 50 delivi, le pri uradnih denarjih delali so izjemo; vloge obrestujejo po 3% od dneva, ko se iste vpišejo v knjigo na Dunaju. Znaprej bi se naj vzprejemal vsaki 50 kr. prese-gajoči znesek in bi se obrestoval po 3% le s 1. in 16. dnevom v mesecu. Tako je na Ogerskem, ali tam hranilnica daje 3 gl. 60 kr. obresti od 100 gl.; ta mera bi kazala tudi pri nas, da bi se hranilnica laglje vdomačila pri „malih ljudéh“, katerim je v prvi vrsti namenjena. V prometu čekovnem se prepušča vladi, da za vloge določuje obrestno mero, a ta ne sme presegati 2 gl.

(Ulanči) dobé zopet svoje sulice, toda ne take, kakoršne so imeli do lanskega leta. Neki madjarski magnat je menda izumel novo konjiško sulico, ter je prosil pri ogerskem trgovinskem ministerstvu za dotični patent. Sulica je prišla potem v roke voj-nemu ministerstvu, ktero se je prav pohvalno o njej izreklo in je sklenilo ulance, ki sedaj niso nič več ulanci, temveč dragonci v ulanski opravi, z njo oborožiti, da bodo vendar zopet svoje lastno orožje imeli, kakor ga imajo nemški, ruski in francoski ulanci.

Telegrami.

Dunaj, 17. febr. Zanesljivo se sporoča, da Muri prevzame kandidaturo za državni zbor namesto Pinota.

Dunaj, 17. febr. Jezikovni odsek dokončal je generalno debato o Schaarschmidovem predlogu. Nadrobno razpravo izročil je pa devetoričnemu odseku, kateri se je takoj konstituiral. Načelnik mu je Liechtenstein, zapisnikar pa dr. Poklukar.

Dunaj, 17. febr. V gospodski zbornici je bil shod delegacij na 1. marca naznanjen.

Umrli so:

V bolnišnici:

12. febr. Marija Kovačič, dekla, 19 let, Endometides septica. — Fran DeFranceschi, brusec, 33 let, Exudatum pleuritium.
13. febr. Jožef Dimic, delavec, 42 let, Pneumonia.
14. febr. Jakob Jenko, gostac, 61 let, Oedema pulm.
15. febr. Janez Maček, delavčev sin, 4½ leta, Illovia št. 33.

Tuji.

15. februvarija.

Pri **Maltcu**: Wester, trgovec, iz Monakovega. — Ficht, Stössl, Geleš, Hagen in Schild, trgovci, z Dunaja. — Falta, zasobni uradnik, iz Strma. — vitez Rausch in L. Vettinelli, zasebniki, iz Trsta. — Luka Rendulič, nadporočnik, z družino, iz Pulja.

Pri **Stonu**: Roncher, Taucher, Braun in Lederer, trgovci, z Dunaja. — Jožef Töpfer, trgovec, iz Linca. — K. Gutkaias, slikar, iz Linca. — Schmidt in Rotter, trgovca, iz Moravskega. — Herrenschild, c. k. nadporočnik, iz Gradca. — Lampe

in Bavagnolli, zasebnika, iz Zagreba. — Amalija Schmidt, posestnica, iz Priedora. — Friderik Mendel, trgovec, iz Dugareša. — Zmagoslav Bettlheim, trgovec, iz Ogerskega. — Wanggo in Millionig, trgovca, iz Celovca. — Ana Buzzi, zasebnica s hčerjo, iz Koroškega. — Cardos, trgovec, iz Ogerskega. — Anton in Andreas Gaber in Hafner, posestniki, iz Škofje loke. — Franc Šlibar, posestnik, iz Sela. — Edmund Herczel, potovalec, iz Reke.

Pri **Avstrijskem caru**: Vincenc Levstik, učitelj, iz Vrhnike. — Andrej Barbo, zasebnik, iz Sežane.

Pri **Južnem kolodvoru**: Marija Unterberger, zasobnica, z Dunaja. — Anton Petrič, kaplan, iz Poljan. — Jožef Kunčič, zasebnik, iz Spljeta. — A. Saina, zasebnik, iz Istrije.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v min
		opazovanja	razkoma v mm			
16.	7. u. jut.	745-88	— 10-8	sl. svzh.	jasno	0 00
	2. u. pop.	744-84	— 7-0	m. vzh.	jasno	
	9. u. zveč.	745-64	— 9-8	m. vzh.	"	
Jasno, mrzla sapa, večerna zarja. Srednja temperatura — 9-2° C., za 8-9° pod normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

17. februvarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	77 gl. 50 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	79 " 65 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 " 95 "
Papirna renta, davka prosta	95 " 80 "
Akcije avstr.-ogerske banke	843 " — "
Kreditne akcije	270 " — "
London	128 " 60 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleon	10 " 15 "
Ces. cekini	6 " 05 "
Nemške marke	62 " 95 "

Kmetovalec.

Gospodarski list s podobami.

Štev. III. tega najboljšega, največjega in najcenejšega slovenskega gospodarskega lista prinaša sledečo vsebino:

Naše sadjarstvo v prihodnji spomladi. — Od kod naj dobimo mlado sadno drevje? — Skrbimo za spomladansko setev? — Vzorn načrt govejega hleva. — Gospodarske novice. — Vprašanja in odgovori. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Tržna poročila.

„Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec na celi poli, ter stane za celo leto 2 gold. Gg. učitelji in šolske knjižnice dobivajo list za polovico cene.

Inserati

priobčeni v „Kmetovalec“ imajo najboljši uspeh, kajti list je razširjen posebno po deželi, zlasti pa v premožnejših kmečkih krogih. Zelo priporočljiv je „Kmetovalec“ za objavljanja pri nakupu ali prodaji gospodarskih pridelkov, izdelkov ali potrebščin.

„Ravnokar je v Cirilovi tiskarni v Mariboru prišla na svetlo

„Spominska knjižica“ potovanja v „Zlato Prago in slavni Velegrad.“

(2) Cena knjižice je s poštnino vred 45 kr., naročnina so pošilja pisatelju gosp. Vek. Vakažu k sv. Ani v Slov. goricah, pošta: Murek, Štajarsko; ali pa v Cirilovo tiskarno v Mariboru.

Knjiga se priporoča Slovincem, tudi slovenskim kmetom za ktere je pisana. Kdor vzame 12 iztisov, dobi jednega za nameček.

Vožnji red cesarjevič Rudolfove železnice.

Iz Ljubljane v Beljak.

Osební vlaki				
Postaje	št. 918 po noči	št. 1714 zjutraj	št. 1710 dopoldne	št. 1712 zvečer
Ljubljana j. k.		6:40	11:40	6:25
Ljubljana R. k.		6:44	11:45	6:29
Vižmarje		6:53	11:55	6:38
Medvode		7:4	12:7	6:49
Loka		7:17	12:21	7:2
Kranj		7:31	12:38	7:16
Podnart		7:48	12:56	7:33
Radovljica		8:5	1:14	7:50
Lesce		8:12	1:24	7:58
Javornik		8:29	1:46	8:15
Jesenice		8:39	1:57	8:23
Dovje		8:56	2:18	8:40
Kranjska gora		9:21	2:48	9:04
Rateče-Bela Peč		9:37	3:3	9:18
Trbiž		9:55	3:20	9:33
		št. 904	št. 916	št. 902
Trbiž	3:58	11:07	3:41	
Thörl-Maglern	4:11	11:17	3:55	
Podkloster	4:25	11:27	4:11	
Fürnitz	4:40		4:27	
Toplice Beljak (ostaj.)			4:35	
Beljak drž. ž. (ostaj.)	4:54		4:46	
Beljak j. k.	4:58	11:50	4:50	
	zjutraj	dopoldne	popoldne	zvečer

Iz Beljaka v Ljubljano.

Osební vlaki				
Postaje	št. 915 dopoldne	št. 903 popoldne	št. 957 popoldne	št. 917 zvečer
Beljak j. k.	11:51	4:42	5:8	10:45
Beljak drž. ž. (ostaj.)	11:56		5:14	10:58
Toplice Beljak (ostaj.)	12:02		5:20	
Fürnitz	12:10		5:30	11:14
Podkloster	12:24	5:7	5:50	11:40
Thörl-Maglern	12:36		6:3	11:59
Trbiž	12:48	5:26	6:16	12:18
	št. 1711	št. 1713	št. 1715	
Trbiž	4:10	6:20	1:10	
Rateče-Weissenfels	4:26	6:36	1:30	
Kranjska gora	4:40	6:49	1:46	
Dovje	5:6	7:14	2:19	
Jesenice	5:26	7:34	2:43	
Javornik	5:32	7:40	2:50	
Lesce	5:51	8:04	3:15	
Radovljica	5:57	8:11	3:22	
Podnart	6:15	8:35	3:44	
Kranj	6:33	8:55	4:2	
Loka	6:49	9:13	4:20	
Medvode	7:05	9:28	4:34	
Vižmarje	7:17	9:41	4:46	
Ljubljana R. k.	7:26	9:50	4:55	
Ljubljana j. k.	7:30	9:55	5:—	
	zjutraj	zvečer	popoldne	

Umetne (7) zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Poslano.

Gospodu pl. Trnkóczyju!

Lekarju zraven rotovža v Ljubljani.

Naznanjam Vam sprejem 5 steklenic cveta za konje ali konjskega fluida.*) Ker se je ta od Vas narejen cvet za konje pri zunanjih boleznih pri mojih konjih tako izvrstno obnesel, zasluži da se po časopisih javno razglasi.

Srčen pozdrav!

(22)

Anton Krašovic,
posestnik.

Vrhnika pri Starem trgu poleg Rakeka, 3. jan. 1886.

Za notranje bolezni pri konjih, goveji živini, prašičih in ovcah, priporoča se pa izkušeni živin-ski prah (1 zavoj 50 kr., 5 zavojev 2 gl.) Mnogo-tere ozdravila pri rabi tega živinskega prahu, kakor njegove dobrodne lastnosti pri različnih boleznih, pripravile so živinske zdravnike in živinorejce do tega, da ta prah za prvo in najvažnejšo zdravilo rabijo ter se priporoča, da ga vsak gospodar pri notranjih živinskih boleznih takoj rabi, sploh da se ta prah zmeraj pri hiši nahaja. Izvrstno se rabi ta živinoredilni prah, ako živina neče jesti, pri krvni molži, kakor tudi za izboljšanje mleka.

Prodaja in razpošilja ga z vsakdanjo pošto le-karna Trnkóczy, zraven rotovža v Ljubljani.

*) Konjski fluid 1 steklenica 1 gl. — 5 steklenic samo 4 gl.

Mlad oženjen orglar in cerkvenik,

z dobrimi spričali išče službe. — Ponudbe vredništvu „Slovenca“.

(4)

Poštné zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V Novomesto vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in potpoto. Prostora je za pet ljudi.
V Lukovco preko Domžal vsak dan ob 7 zjutraj.
V Kočevje preko Velikih Lašč vsak dan ob 7½ zjutraj.
V Kamnik vsak dan ob ½5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.
V Polhov Gradec in na Dobrovo vsak ponedeljek sredo, petek in soboto ob ½5 popoldne poleti, ob 2 pozimi.
Na Ig ob ½5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz Novega mesta vsak dan ob 2 popoldne.
Iz Lukovce vsak dan ob 5. uri 25 min. popoldne.
Iz Kočevja vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.
Iz Iga vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.
Iz Kamnika vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.
Iz Polh. Gradca in Dobrove vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.